

[Minister Hans Sølvhøj.]

sigt var forudset. Det er ikke vor fejl, men skyldes, at IDA har trukket mindre på statsforskrivningerne, og at udviklingslandene har trukket lidt mindre på de bilaterale lån, end man kunne vente. For 1966-67 har vor indsats, når vi kun regner med de statslige bidrag, været på ca. $\frac{1}{4}$ pct. af nationalindkomsten, og regner vi de private med — og det skal vi for så vidt, hvis vi holder os til FN-resolutionerne — er vi for 1966-67 oppe på $\frac{1}{3}$ pct. af nationalindkomsten.

Ved folketingsdebatten den 17. januar i år blev regeringen ved tagelsen af et dagsordensforslag forpligtet til at fremlægge en plan for, hvordan man snarest kunne nå den ene procent, der er målet. Jeg vil gerne understrege, at det er ikke nogen enkel sag at udarbejde en realistisk plan for en længere årrække. Det hænger sammen med faktorer, som vi alle kender. Det er vanskeligt at planlægge selv 3 år frem i tiden. Det hænger også sammen med, at bistand kan antage mange forskellige former, og at der er meget varierende tidsintervaller mellem bistandstilsagn og bistandsydelse. I mange tilfælde kan det kun med meget begrænset sikkerhed forudsiges, inden for hvilket finansår et givet bistandstilsagn vil give sig udslag i en faktisk udbetaling. I det omdelte baggrundsmateriale vil man se, belyst ved opstillinger, dette spænd, der ligger mellem tilsagn og udbetaling.

Jeg vil gerne fremhæve, at det ikke blot er i det bilaterale bistandsarbejde, tidsfaktoren gør sig gældende; i den multilaterale, finansielle bistand, den, der går over IDA og verdensfødevareprogrammet, gør det samme sig gældende. Tilsagnene kræves først indfriet, når projekterne er klar, og det giver et spænd ofte på flere år mellem tilsagn og udbetaling. Det har været en ret almindelig opfattelse, at bidrag til De Forenede Nationers tekniske bistand blot krævede en beslutning, så kunne man pumpe pengene ud, og så ville de hurtigt blive omsat i bistandsprojekter. Det har

tidligere været sådan, men fra og med i år gives en del bidrag i form af statsforskrivninger; disse statsforskrivninger trækkes der først på, når projekterne er klar til at modtage pengene, og det betyder, at der også her er et betydeligt, eller kan blive et betydeligt, spænd mellem tilsagn og udbetaling.

Vort udgangspunkt for hele bistands-hjælpen var den multilaterale bistand. I 1961 var 100 pct. multilateral. I 1962 kom den store lov, der åbner mulighed for forskellige former for bilateral bistand; det er denne lov, der stadig med visse senere tilkomne ændringer er grundlag for vort bilaterale arbejdsprogram. Forholdet mellem bilateral støtte og multilateral bistand ligger nu, efter at den bilaterale er steget i de senere år, på 50:50. Med denne fordeling ligger vi på linje med Sverige og Norge, men vi ligger med hensyn til det multilaterale langt over de fleste andre industrilande, som gennemsnitlig yder 10 pct. af deres samlede bistand til multilaterale programmer.

Det er regeringen opfattelse, at fordelingen 50:50 er den mest hensigtsmæssige; det er den, der gør hjælpen mest effektiv, i hvert fald i disse år, og vi mener derfor, det er ønskeligt at tilstræbe en fastholdelse i hvert fald indtil videre af denne fordeling. Det kan i øvrigt tilføjes, at skellet mellem bilateral og multilateral ikke altid er så skarpt, som man umiddelbart ville tro; der er forskellige bistandsformer, der kombinerer. FN's programmer for junioreksperter betales med bilaterale midler, og der findes også de såkaldte multibiprojekter, som i og for sig er en mellemform.

Jeg vil gerne sige et par ord om balancen mellem finansiell og teknisk bistand. I de senere år er det blevet en stærkere og stærkere erkendelse, at der bør lægges relativt stor vægt på teknisk bistand. I internationale drøftelser lægges der stadig større vægt på udviklingslandenes evne til at nyttiggøre den stigende kapitaltilførsel og den rolle, teknisk bistand spiller i den